

Alkotmánybíróság
Budapest
Donáti utca 35. - 45.
1015.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV / 013 -0 / 2018	
Érkezett: 2018 JAN 03.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 7 db	elu!

72.115/2010

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

– az Alkotmánybíróságról szóló
2011. évi CLI. törvény 27.§ alapján

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztek elő, melyben kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a **Kúria Bfv.III.914/2017/13.** számú végzésének alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azt, mert sérti az **Alaptörvény II. cikkét, az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdését és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését.**

Indokolás:

I. A pertörténet:

1. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a 2010. május 14.-én kihirdetett 4.Fk.115/2010/44. számú ítéletében bűnösnek mondott ki emberölés büntetében és lőszerrel visszaélés büntetében, ezért – halmazati büntetésül – életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésre ítélt úgy, hogy az 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: Btk.) 47/A.§ alapján kizárt a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből.

2. A Debreceni Ítéletábrla a 2010. november 09.-én kihirdetett Bf.I.408/2010/8. számú ítéletében bűnösnek mondott ki emberölés büntetében és lőszerrel visszaélés büntetében, ezért – halmazati büntetésül – életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésre ítélt úgy, hogy a Btk. 47/A.§ alapján kizárt a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből. Az ítélet a kihirdetés napján jogerőre emelkedett.

3. A Legfelsőbb Bíróság a 2011. szeptember 13.-án kihirdetett Bfv.III.298/2011/5. számú végzésében elutasította az ügyvédem által benyújtott felülvizsgálati indítványt. A végzés elleni fellebbezést az 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 3.§ (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 416.§ (4) bekezdésének b, pontja zárja ki.

4. Az Emberi Jogok Európai Bírósága (továbbiakban: EJEB) a 2016. október 04.-én kihirdetett és 2017. március 06.-án jogerőre emelkedett *T.P. és A.T. v. Magyarország* (37871/14 és 73986/14) számú ítéletében megállapította, hogy az Emberi Jogok Európai Egyezménye (továbbiakban: Egyezmény) 3. cikkének tilalmát sértő, embertelen és megalázó büntetés áldozata vagyok.

5. A Kúria a 2017. szeptember 19.-én kihirdetett Bfv.III.914/2017/13. számú végzésében elutasította az ügyvédem által és az általam benyújtott felülvizsgálati indítványokat. A végzés elleni fellebbezést a Be. 3.§ (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 416.§ (4) bekezdésének b, pontja zárja ki.

II. Az alkotmányjogi panasz indítványozásának jogosultsága:

6. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27.§ szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d, pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

7. Az EJEB megállapította, hogy embertelen és megalázó büntetés áldozata vagyok. Az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdése szerint senkit nem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak, vagy büntetésnek alávetni. A Kúria Bfv.III.914/2017/13. számú végzése bizonyítja, hogy egyedi ügyemben az egyezményesértés és így az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésének sérelme a Kúria által nem került megszüntetésre, ezért az Alaptörvényben biztosított jogom megsértése jelenleg is fennáll.

8. Az EJEB ítélete következményeként megnyílt számomra a jogorvoslat lehetősége a Be. 416.§ (1) bekezdés g, pontja alapján, ezért ügyvédem és én felülvizsgálati indítványt terjesztettünk a Kúria elé, melyben kértük az Egyezmény 3. cikkére, így az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésére vonatkozó panaszaim jogorvoslását. A jogorvoslati lehetőséget tehát kimerítettem.

9. A Kúria Bfv.III.914/2017/13. számú végzése elleni fellebbezést a Be. 3.§ (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 416.§ (4) bekezdésének b, pontja zárja ki, tehát egyéb jogorvoslati lehetőség nincs számomra biztosítva.

10. A Kúria a Bfv.III.914/2017/13. számú végzésével az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében foglalt jogaimat is megsértette. A végzés elleni fellebbezést a Be. 3.§ (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 416.§ (4) bekezdésének b, pontja zárja ki, tehát egyéb jogorvoslati lehetőség erre a panaszomra nincs biztosítva.

III. A határidő számításához szükséges adatok:

11. A Kúria az általam sérelmezett Bfv.III.914/2017/13. számú végzését 2017. szeptember 19.-én hirdette ki. A végzés utolsó oldalán elhelyezett érkeztető bélyegző szerint az 2017. november 06.-án érkezett meg a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön Bűnügyi Nyilvántartó Csoportjához. Az irat kézbesítésére, illetve az általam történő átvételére **2017. november 07.-**én került sor.

12. A 2011. évi CLI. törvény 30.§ (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani, így panasz indítványom benyújtási határnapja **2018. január 07.**

IV. Az Alaptörvény II. és III. cikk (1) bekezdésében biztosított jog sérelmének lényege:

13. Az EJEB a 2016. október 04.-én kihirdetett és 2017. március 06.-án jogerőre emelkedett *T.P. és A.T. v. Magyarország* (37871/14 és 73986/14) számú ítéletében megállapította, hogy az Egyezmény 3. cikkének tilalmát sértő, embertelen és megalázó büntetés áldozata vagyok.

14. Az embertelen és megalázó büntetést az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdése kivétel nem tűrően tiltja! Az Alaptörvény II. cikkét illetően a 144/2008. AB határozatra hivatkozom.

15. A hazai bíróságoknak a jogalkalmazói tevékenységük során az Egyezményt és az EJEB esetjogát is figyelembe kell venniük. Az Alkotmánybíróság ebben a körben *expressis verbis* kimondta, hogy egyes alapjogok esetében – mint amilyen az emberi méltósághoz való jog, illetve a kínzás és embertelen bánásmód vagy büntetés tilalma is – az Alaptörvény ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés, például az Egyezmény. Ezekben az esetekben a bíróságok által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképp nem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi – jellemzően az EJEB esetjogában kibontott – jogvédelem szintje.

16. A *pacta sunt servanda* elvéből következően – amit az Alaptörvény is előír – a bíróságoknak akkor is követnie kell az EJEB joggyakorlatát és az abban meghatározott alapjogvédelmi szintet, ha a saját megelőző „precedens” határozataiból ez nem következne (1718/B/2010. AB. Határozat).

17. Az EJEB joggyakorlatát azért is figyelembe kell vennie a hazai bíróságoknak, mert az Egyezményt az 1993. évi XXXI. törvény közvetlenül inkorporálta a magyar jogrendszerbe, így az abban foglalt jogok közvetlenül alkalmazhatók és alkalmazandók a magyar bíróságok eljárásaiban.

18. Az Alkotmánybíróság a 6/2014. (II.26.) számú AB határozatában foglalkozott az Alaptörvény Q cikkének és B cikkének sérelmével olyan esetekben, amikor az EJEB elmarasztalta a Magyar Államot. Az Alkotmánybíróság e határozatában kimondta, hogy az Alaptörvény Q cikk (2) bekezdése azt a kötelezettséget rója a Magyar Államra, hogy a nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítsa a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját. Mivel az Egyezményben foglalt jogok részletes tartalmát az EJEB dolgozta ki, így az egyes jogokkal kapcsolatos esetjog – akár magyar ügyben, akár más ország tekintetében került konkrétan kimondásra – kötelező iránymutatásul szolgál.

19. Ezt a tényt az Egyezmény 32. cikke is rögzíti, amikor kimondja, hogy: „a Bíróság joghatósága az Egyezmény és az ahhoz csatlakozó jegyzőkönyvek értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatos minden olyan ügyre kiterjed, amelyet a 33., 34., 46., vagy 47. cikknek megfelelően elé terjesztettek”. Ekként tehát a nem magyar vonatkozású ügyekben kibontott elvi tételek kötik a magyar bíróságokat az egyedi ügyekben, az Egyezmény 32. cikkéből következően.

20. Az EJEB a *Vinter és társai v. Egyesült Királyság* ([GC] 66069/09, 130/10 és 3896/10) számú ítéletében megállapította, hogy sérti az Egyezmény 3. cikkét, embertelen és megalázó büntetésnek minősül, ha valakivel szemben úgy szabnak ki életfogytig tartó szabadságvesztés büntetést, hogy az elítélésük kizárja a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből. A felülvizsgálatnak a büntetés 25. évén belül meg kell történnie, ellenkező esetben a büntetés ugyancsak sérti az Egyezmény 3. cikkét.

21. Az EJEB a *Magyar László v. Magyarország* (73593/10) számú ítéletében megvizsgálta és az Egyezmény 3. cikkébe ütközőnek találta a Btk. 47/A.§ alapján meghatározott, illetve a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből kizárt büntetéseket.

22. Az EJEB a *Murray v. Hollandia* ([GC] 10511/10) számú ítéletében kimondta az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés *de facto* csökkenthetőségének szükségességével kapcsolatban, hogy: „*a fogva tartott elítéltnak a szükséges mértékben tudnia kell, milyen feltételek mellett és mit kell tennie ahhoz, hogy szabadságra bocsátása megfontolásra kerülhessen, és azt bírósági felülvizsgálat lehetőségével kell biztosítani*”.

23. Az EJEB az általam kezdeményezett *T.P. és A.T. v. Magyarország* (37871/14 és 73986/14) számú ítéletében sok egyéb mellett a fenti ítéletekre is hivatkozott, amikor az egyedi ügyemben megállapította az Egyezmény 3. cikkének megsértését.

24. Mindezekre tekintettel bizonyított tény, hogy az Egyezmény 3. cikkét sértő, embertelen és megalázó büntetés áldozata vagyok, mely egyúttal azt is jelenti, hogy az Alaptörvény II. cikkében és III. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjogom sérül.

25. A Kúria az ügyvédem által és az általam kezdeményezett felülvizsgálati eljárása során nem szüntette meg ezt a jogsérelmet, hanem a Bfv.III.914/2017/13. számú végzésével változtatás nélkül fenntartotta és fenntartja.

26. Utólag megállapítható, hogy az Egyezmény 3. cikkében és az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésében biztosított jogom megsértése akkor következett be, amikor a velem szemben kiszabott büntetés jogerőre emelkedett, viszont az alapvető emberi jog sérelmének tényét csak az EJEB volt jogosult megállapítani, amely jogerősen 2017. március 06.-án történt meg.

27. Az EJEB egyezményesértést feltáró ítélete nyitotta meg számomra a jogorvoslati lehetőséget a Be. 416.§ (1) bekezdés g, pontja alapján. A jogerős büntetésem egyezményesértő – és így alaptörvényesértő – jellegét a Kúria volt köteles és jogosult megszüntetni, éppen ezért kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságtól a Kúria Bfv.III.914/2017/13. számú végzésének a megsemmisítését, az első és másodfokú ítéleteket nem támadva az alkotmányjogi panaszommal.

V. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében biztosított jogok sérelmének lényege:

28. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése biztosítja számomra a tisztességes tárgyaláshoz fűződő jogot, miszerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. A (7) bekezdés a jogorvoslathoz való jogomat biztosítja, mely kimondja, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

29. Az EJEB a 2016. október 04.-én kihirdetett és 2017. március 06.-án jogerőre emelkedett *T.P. és A.T. v. Magyarország* (37871/14 és 73986/14) számú ítéletében megállapította, hogy az Egyezmény 3. cikkének tilalmát sértő, embertelen és megalázó büntetés áldozata vagyok.

30. Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 04.-én kelt Egyezményt kihirdető 1993. évi XXXI. törvény 3.§-ában foglaltak szerint Magyarországon megtörtént az EJEB illetékességének és joghatóságának elismerése [1993. évi XXXI. törvény, illetve 1998. évi LXII. törvény].

Az Egyezmény 46. cikkének 1. bekezdése szerint a szerződő felek vállalják, hogy magukra nézve kötelezőnek tekintik az EJEB végleges ítéletét minden ügyben, amelyben félként szerepelnek.

31. Az EJEB joghatóságának, illetve ítélete kötelező érvényének Magyarország általi elismerése ténylegesen azáltal valósul meg, hogy törvényben biztosított annak lehetősége, miszerint az EJEB által megállapított egyezményesértést feloldó, már nem magában rejtő – tehát az Egyezménynek megfelelő – határozat születhessen a korábban jogerősen lezárt eljárás esetében. E törvényi lehetőséget a Be. 416.§ (1) bekezdés g, pontja rendezi, amely kimondja, hogy: *„Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha”*... *„nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv megállapította, hogy az eljárás lefolytatása vagy a bíróság jogerős határozata megsértette a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés valamely rendelkezését, feltéve, hogy a nemzetközi emberi jogi szerv joghatóságának Magyarország alávetette magát”*. Magyarországnak az Egyezményben részes félként vállalt kötelezettsége teljesítését szolgálja továbbá, hogy a Be. 416.§ (1) bekezdés g, pontja szerinti felülvizsgálati ok esetében a legfőbb ügyész hivatalból köteles felülvizsgálati indítványt benyújtani. A Be. 423.§ (3) bekezdése alapján *„a 416.§ (1) bekezdésének g, pontjában meghatározott esetben a felülvizsgálati indítványt a törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződéssel ellentétes jogszabály figyelmen kívül hagyásával, illetve a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének alapulvételével kell elbírálni”*.

32. A Kúriának tehát törvény által előírt kötelezettsége volt az esetben fennálló embertelen és megalázó büntetés megszüntetésére, de a Kúria ezt a kötelezettségét nem teljesítette, nem a törvény szerint járt el, így az általa lefolytatott eljárás és az azt lezáró Bfv.III.914/2017/13. számú végzés sérti a tisztességes tárgyaláshoz fűződő jogomat és a jogorvoslathoz való jogomat.

33. A Be. 416.§ (3) bekezdése szerint csak abban az esetben nincs helye felülvizsgálatnak a Be. 416.§ (1) bekezdés g, pontja alapján, ha az EJEB az ügy ésszerű időn belül történő elbírálása követelményének megsértését állapította meg. Minden más esetben köteles a Kúria megszüntetni az EJEB által feltárt egyezményesértést.

34. A Kúriának nem volt joga arról döntenie, hogy meg kell-e szüntetnie az embertelen és megalázó büntetésemet, vagy sem. A Kúriának csak annak eldöntésére volt joga, hogy egy általa tartott felülvizsgálat során maga is meg tudja-e hozni az Egyezménynek megfelelő határozatot (Be. 427.§ (3) bekezdés), vagy az egyezményesértés megszüntetéséhez az eljárás megismétlése szükséges (Be. 428.§ (4) bekezdés).

35. A Kúria a Bfv.III.914/2017/13. számú végzése meghozatalánál nem a hazai törvényeket és az EJEB ügyemben hozott ítéletét vette alapul, hanem a saját maga által, önkormányzati jelleggel megalkotott 3/2015. számú Büntető Jogegységi Határozatot.

36. A 3/2015. számú Büntető Jogegységi Határozat nem ismeri el az EJEB esetjogaiban kifejtett, az Egyezmény 3. cikkének megsértésére vonatkozó megállapításokat, a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből kizárt életfogytig tartó büntetések egyezményesértő jellegét gyakorlatilag tagadja. E határozat szerint a Kúria nem ismeri el, hogy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből kizárt életfogytig tartó büntetést töltő elítélt esetében az Egyezmény 3. cikkének megsértését az őt elítélő bíróság idézi elő a büntetés kiszabásával.

37. A 3/2015. számú Büntető Jogegységi Határozat az EJEK megállapításait részben a 2013. évi CCXL. törvény 46/A.§-tól 46/H.§-ig tartó részére hivatkozva tekinti semmisnek, viszont a Kúria a Bfv.III.914/2017/13. számú végzése meghozatalánál nem vette figyelembe, hogy az EJEK az ügyben már a 2013. évi CCXL. törvény nevezett rendelkezéseit is egyezményesértőnek minősítette.

38. Összességében tehát a Kúria Bfv.III.914/2017/13. számú végzése azért sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében biztosított jogaimat, mert a Kúria az egyezményesértő és alaptörvényesértő büntetésemet a vonatkozó törvényekkel ellentétes módon – egy az EJEK által egyezményesértőnek ítélt törvényre (2013. évi CCXL. törvény 46/A.§ - 46/H.§) alapuló, éppen ezért egyezményesértő és alaptörvényesértő határozatra (3/2015. számú Büntető Jogegységi Határozat) hivatkozva – nem szüntette meg, a jogorvoslattól megfosztott.

39. Úgy vélem, szintén az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított jogomat sérti, hogy a Bfv.III.914/2017/13. számú végzést meghozó bírák közül kettő korábban részt vett a véleményem szerint alaptörvényesértő 3/2015. számú Büntető Jogegységi Határozat megalkotásában, tehát pártatlanságuk kétséges.

40. A panaszomban leírt tények alkalmasak az Egyezmény 6. cikkében foglalt, tisztességes tárgyaláshoz való jog megsértésének megállapítására is.

VI. Az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára vonatkozó kérelem:

41. Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy döntésében állapítsa meg az Alaptörvény II. cikkében, az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésében és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében biztosított jogaim megsértését, semmisítse meg a Kúria Bfv.III.914/2017/13. számú végzését és kötelezze a Kúriát az egyezményesértést és az alaptörvényesértést megszüntetni hivatott felülvizsgálati eljárás lefolytatására!

42. A 2011. évi CLI. törvény sajnos nem jogosít fel arra, hogy a Btk. 47/A.§-ának, a 2013. évi CCXL. törvény 46/A.§-tól 46/H.§-ig tartó részének és a 3/2015. számú Büntető Jogegységi Határozatnak az Alaptörvénnyel és az Egyezménnyel való összhangját illető vizsgálat lefolytatását kezdeményezzem. Ennek ellenére remélem és őszintén bízom abban, hogy ezeket a vizsgálatokat a Tisztelt Alkotmánybíróság majd saját hatáskörében, hivatalból eljárva lefolytatja!

VII. Nyilatkozat az ügyben folyó eljárásokról:

43. Tájékoztatom a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy ügyemben felülvizsgálati, perújítási, vagy egyéb eljárás jelenleg nincs folyamatban.

VIII. Nyilatkozat az indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozataláról:

44. Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az eljárás alatt az adataimat zártan kezeljék, nem járulok hozzá azok nyilvánosságra hozatalához!

Sátoraljaújhely, 2017. december „19.”

Tisztelettel: